

SVIATOSŤ ZMIERENIA - UVEDENIE DO TÉMY

Sviatosti sú stretnutím s Ježišom.

S Ježišom sa môžeme stretávať v rôznych situáciách i potrebách nášho života. Môžeme sa s ním stretnúť ako s rozhnevaným, vyčerpaným, unaveným, radostným, smutným, frustrovaným, plačúcim, trpiacim, keď bol nepochopený alebo opustený apoštolmi, a pod. Keď sa stretávame s Ježišom v určitých momentoch jeho života, tak ho môžeme prosiť, aby výkupná sila tejto chvíle naplnila náš život, ktorý v danej chvíli prežívame.

Príklad: Predstavte si, že sa v tejto chvíli cítite smutní a potrebujete radosť. Čo urobíte? Budete sa usilovať stretnúť s Ježišom v nejakom momente, keď prežíva plnú radosť. Teda prídete k Ježišovi na hore Tábor alebo sa pripojíte k Ježišovi v momente, keď jasá v duchu nad tým, že Otec skryl veľké veci pred múdrymi a zjavil ich maličkým, a pod..

Vlastne sa snažíme postaviť do konkrétnej situácie v Ježišovom živote. Prečo to robíme? Lebo každý jeho skutok bol výkupný. On nás nevykúpil len svojím utrpením. On nás vykupuje svojím životom a utrpenie bolo len vrcholom. Ktorýkoľvek Ježišov skutok má výkupnú hodnotu a silu. Preto ich moc neskončila s Ježišovým pozemským životom, i dnes majú moc zasiahnuť do nášho života. Preto ak nám chýba radosť, tak sa potrebujeme vlastne napojiť nejakým spôsobom na Ježišovú radosť a prosiť Ježiša, aby uzdravil náš nedostatok radosti; a aby našu prázdnotu naplnil svojou radosťou.

Tomuto procesu hovoríme **Kristoterapia**. To znamená, že Ježiš ma uzdravuje skrze nejaký moment svojho života. Ja sa stretávam s Ježišom v nejakom momente jeho života, ten moment stále trvá, a skrze toto stretnutie som uzdravený. A takýmto spôsobom moje stretnutie s Ježišom nie je len emocionálne, ale je výkupné.

Okrem týchto stretnutí, existujú ešte účinnejšie stretnutia. Sú účinnejšie preto, že Ježiš sám ich robí účinnejšími. Myslíme na stretnutia s Ježišom vo sviatostiach. Konkrétne: **sviatosť zmierenia je stretnutím s odpúšťajúcim Ježišom** - odpúšťa cudzoložnej žene, odpúšťa Zachejovi, Petrovi, zločincovi na kríži, a pod.

Každé stretnutie s odpúšťajúcim Ježišom je premieňajúce.

Na týchto stretnutiach vidíme, že všetci boli premenení. Prečo? Lebo Ježišova moc z neho vychádzala a dotýkala sa týchto ľudí. Spomeňte si na Kanaánsku ženu, ktorá sa dotýka okraja Ježišovho rúcha. Ježiš sa zastavuje a pýta sa: Kto sa ma dotkol?

Učeníci sa mu snažia vysvetliť, že to mohol byť hocikto: Ale veď sa na teba tlačia, ako sa môžeš takto pýtať? Lenže Ježiš jasne hovorí: Vyšla zo mňa moc na niekoho. A tá žena tú moc pocítila. Ona bola práve tou osobou, ktorá sa v tej chvíli skutočne stretla s Ježišom a bola premenená. Alebo čosi podobné vidíme aj v príbehu so Zachejom.

Lenže my dnes máme úplne inú skúsenosť. Prijímame sviatosť zmierenia, ale premenení nie sme - vždy bojujeme s tými istými hriechmi. Niečo tu nefunguje - prijali sme sviatosť zmierenia, ale nestretli sme sa s odpúšťajúcim Ježišom. Určite nie je na vine Boh. **Prekážka** môže byť na strane kajúcnika alebo na strane vysluhovateľa sviatosti - kňaza. **Chceme sa zamýšľať nad obsahom tejto sviatosti**, aby sme pochopili, ako sa môžeme viac otvoriť pre premieňajúce stretnutie s odpúšťajúcim Ježišom.

V prvých storočiach sa v tejto sviatosti kládol dôraz na pokánie, v stredoveku zase na vyznanie hriechov a dnes (po II. VC) na zmierenie (porov. KKC 1447).

O aké zmierenie ide? Zmierenie vo všetkých oblastiach našej existencie. Ide o nasledovné oblasti:

1. zmierenie so sebou samým

Prečo sa potrebujeme zmieriť sami so sebou? Ak nie sme zmierení so sebou, ak neprijímame seba, nemôžeme prijať ani Božie odpustenie. Ak napríklad sám sebe nedôverujem, nemôžem dôverovať ani nikomu inému, ani Bohu, lebo stále pochybujem o sebe, o iných i o Bohu. Ak nemám rád sám seba, budem pochybovať o tom, či vôbec ma má niekto rád, či vôbec ma môže mať niekto rád, či vôbec ma Boh má rád. Takže to, ako mám rád seba, je hranicou toho, ako veľa lásky môžem prijať od Boha.

2. zmierenie so spoločenstvom

Ježiš nás naučil modlitbu Otče náš a v nej aj tieto slová: „odpušť nám ako my odpúšťame“. Ktosi povedal, že spovednica by mala byť postavená tak, aby ju každý videl: aby ten, kto vychádza zo spovednice videl zhromaždenú cirkev; aby zhromaždená cirkev videla toho, kto vychádza.

3. zmierenie s Bohom

Prečo potrebujeme aj zmierenie s Bohom? Aby zmierenie bolo kompletné, lebo nie sme len telesnými bytosťami. Lebo sme mu ublížili hriechom a On nám ublížil tým, že nekonal vždy podľa našej vôle ...

Zmierenie v týchto oblastiach korešponduje so štruktúrou spytovania svedomia - vzťah k sebe, iným a Bohu (porov. Spovedné zrkadla).

Keď hovoríme o sviatosti zmierenia, ako prvé nám príde na um odpustenie hriechov. Je to základný element tejto sviatosti, ale to nie je všetko. Táto sviatosť má totiž **štyri rozmary**: **odpustenie** - Ježiš mi odpúšťa; **uzdravenie** - Ježiš ma uzdravuje; **oslobodenie** - Ježiš ma oslobodzuje; **posilnenie** - Ježiš ma naplňuje DS.

Normálne sa zaoberáme len odpustením. To je skutočne základná časť tejto sviatosti; robí túto sviatosť sviatosťou. Nesmieme však vylúčiť ostatné rozmary, lebo človek okrem odpustenia potrebuje aj uzdravenie, oslobodenie a silu.

Aby sme pochopili všetky rozmary sviatosti zmierenia, budeme rozoberať **podobenstvo o márnotratnom synovi**.

Najprv **kontext podobenstva** (porov. Mk 2,14n; Mt 9,9n; Lk 5,27n): Ježiš vyzýva Matúša - Léviho, aby ho nasledoval. Matúš bol vyberač daní. To znamená hriešnik a zradca. Židia vyberali peniaze od Židov a dávali ich Rimanom, preto ostatní ich považovali za zradcov, kolaborantov. A nielen to, často to boli zloději, lebo nie všetko, čo vybrali, odovzdali Rimanom. A o tom každý vedel. Preto boli vyberači daní považovaní za zradcov a zlodějov. A preto zbožní ľudia a farizeji boli pohoršení, že Ježiš si za učeníka vyberá práve takéhoto človeka. Matúš toto povolanie okamžite prijíma. Bol zasiahnutý Božou milosťou. Chcel túto udalosť náležite osláviť.

Sviatosť zmierenia má byť oslavou.

Prečo to hovorím? Lebo niektorí ľudia prichádzajú k sviatosti zmierenia ako **smutní hriešnici** a takí aj odchádzajú. Môže to byť aj preto, že ich kňaz napomínal alebo položil na nich bremeno, ktoré nemôžu uniesť (pokánie). A preto mnohí neprežívajú sviatosť zmierenia ako oslavu, ako radostnú udalosť, a neprežívajú ani odpustenie, lebo sa ďalej trápia.¹

Matúš je povolaný a jemu odpustené to, že je taký, aký je. Preto robí veľkú oslavu so svojimi priateľmi. Kto sú jeho priatelia? Vyberači daní, zradcovia a zloději. A jedným z hostí je aj Ježiš. Ježiš stoluje s týmito zlodějmi, s priateľmi Matúša. A toto pohoršilo farizejov najviac (pre Židov je stolovanie niečím posvätným). Preto sa obracajú na jeho učeníkov a pýtajú sa: Ako to, že váš majster sa baví a užíva si so

¹ „Ľútosť a vnútorné obrátenie znamenajú ešte viac sa priblížiť k Božej svätosti, znova nájsť vlastnú vnútornú pravdu, porušenú a znetvorenú hriechom, ďalej oslobodenie v hĺbke vlastného vnútra, a preto tiež znovunadobudnutie stratenej radosti, radosti zo spásy. Z tejto radosti sa však už väčšina dnešných ľudí nevie tešiť. (ReP 31).

zlodejmi a vyberačmi daní? A v tejto chvíli Ježiš oslovuje farizejov a začína im rozprávať podobenstvo o márnotratnom synovi. Preto v tomto podobenstve **nie je hlavnou osobou márnotratný syn, ale ten starší** (on reprezentuje farizejov). A zmysel podobenstva je práve v tomto: **prečo sa namiesto týchto rečí nepridáte k nám a neradujete sa s nami**; prečo sa namiesto reptania nepridáte k oslave nad tým, že jeden zo stratených, jeden z vás, sa vrátil do otcovho domu. Jadrom tohto podobenstva je teda moment, keď sa otec stretáva so starším synom.

Tu v tomto momente sa objavuje aj kerigma NZ: „*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik...*“ (Jn 3,16). Toto je Ježišovo poslanie: zachrániť; obnoviť to, čo bolo zničené; znovu vybudovať človeka; uzdraviť rany; vziať na svoje ramená hriech celého ľudstva (porov. KKC 1468). Toto je Ježišova služba. Toto je **základ sviatosti zmierenia**.

Vráťme sa k podobenstvu. **Máme v ňom dvoch synov, ale ani jeden nezažil otcovu lásku**. Mladší bol otrávený životom v otcovom dome a preto uniká. Starší síce žije u svojho otca, ale nespoznal jeho lásku, preto hovorí: „*tolko rokov ti slúžim ... a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi*“ (Lk 15,28). A čo mu na to odpovedá otec? Ved' všetko, čo je moje, patrí aj tebe. Si tu toľko rokov a toto nevieš? Žiješ tu už tak dlho a nechápeš, že si môžeš zobrať nielen jedného baránka, ale že môžeš pre svojich priateľov zabiť aj celé stádo? Ty si to vôbec nepochopil?

Každý z bratov k tomu pristupuje ináč, ale ani jeden z nich nepochopil otca. **Cieľom sviatosti zmierenia je privádzať ľudí k Otcovi**, aby zažili jeho lásku (porov. KKC 1423, 1439, 1468).

Nie je to však jednoduché. Prečo? Lebo **dnes je obraz otca veľmi nejasný, rozmazaný**. Veľa pozemských otcov nie je skutočne otcami. Mnohí, ktorí prichádzajú k sviatosti zmierenia sú z rozbitých rodín. Možno nikdy neprežili to, že ich otec miloval. Niektorí boli svojim otcom neprijatí, ignorovaní. Sú ľudia, ktorí ani nevedia kto je ich otcom. Niektorí boli svedkami toho, ako otec mlátil mamu. Máme otcov, ktorí boli alebo sú alkoholikmi; hrajú hazardné hry; sú neverní; žijú z úplne cudzou ženou; ktorí sa svojim deťom len vyhrážali alebo ich strašili; neviedli s nimi nikdy poriadny rozhovor. Sú synovia a dcéry, ktorí si nevedia spomenúť, kedy ich otec naposledy objal

alebo pohladil. Ako si asi títo ľudia predstavujú otca? Dokážu vnímať Boha ako milujúceho otca?

Pozemské otcovstvo a materstvo je len slabým obrazom toho nebeského. Preto ak otcovská a materská láska tu na zemi nie je veľmi istá, tak asi ťažko môžeme hovoriť o láske Nebeského Otca. A veľmi pekne na túto tému hovorí kardinál Martini (vo svojom liste k veľkému jubileu): „Keď dnes hovoríme o Nebeskom Otcovi, je potrebné o ňom hovoriť ako o **dobrom otcovi**. Podobne ako Ježiš používa slovo dobrý, keď seba nazýva Dobrým pastierom. Ježiš slovo dobrý používa preto, že v jeho čase pastieri neboli dobrí. Mnohí z nich totiž boli na pokraji spoločnosti a boli predaní, aby robili túto podradnú prácu. Preto Ježiš nemôže seba nazývať len pastierom, lebo by to bol úplne nevhodný obraz. Ježiš nemusel hovoriť, že môj otec je dobrý hospodár, stačilo len povedať hospodár, lebo hospodári v tom čase boli dobrí (nemusel pridávať toto prídavné meno). A taktiež nehovorí ani učeníkom budete dobrými rybármi, ale len rybármi, lebo v tom čase to bolo čestné povolanie. Ale s pastiermi to bolo ináč.“ Preto kardinál pripomína, že musíme hovoriť dobrý otec, lebo slovo otec nám nedáva dostatok nádeje.

Ak hovoríme o otcovi, tak sa v mysli vraciame do svojho detstva. Predstavujeme si, ako sme boli na svojom otcovi závislí. Mnohí sa však dnes radujú z toho, že už nie sú podriadení otcovi, že sú už voľní - najmä ak bol otec zlý. Keď takýto človek počúva o Bohu ako o Otcovi, tak sa ho podvedome zmocňuje obava, že zase bude závislý na nejakom otcovi. Lenže, **ak prichádzame k Bohu, tak nie preto, aby sme mu boli podriadení, ale aby nás miloval**. Boh si nás nechce podriaďovať, On nás chce milovať. Teda ide o Otcovu lásku a nie autoritu (ktorá nie je lákavá pre mladých ľudí).

Opakovanie:

Sviatosť zmierenia je stretnutím s odpúšťajúcim Ježišom. Toto stretnutie ma premieňa. Prináša mi zmierenie so sebou, s inými a s Bohom. Sviatosť má štyri rozmery: Ježiš mi odpúšťa, uzdravuje ma, oslobodzuje ma, naplňuje ma DS.

Čo sa môžeme naučiť z podobenstva o márnoträtom synovi? Sviatosť zmierenia: 1. má byť oslavou. 2. chce obnoviť to, čo bolo zničené; znovu vybudovať človeka a uzdraviť ho. 3. privádza k dobrému otcovi, ktorý ma chce milovať, nie si ma podriaďovať.

Záver:

Môžeme si položiť otázku: **Kde v tomto podobenstve stojím ja?** Možno dúfam, že nie som tým starším synom. Radšej by som bol márnotravným synom. Ale nechcem ním byť navždy. Najradšej by som bol synom, ktorý sa už vrátil a zostáva v dome natrvalo.

SZ - ODPUSTENIE A OBRÁTENIE

Sviatosť zmierenia je tým miestom, kde môžeme zažiť objatie a prijatie otcom - odpustenie.² Ale aby sme to zažili, musíme sa najprv vrátiť k otcovi.

V podobenstve máme moment, keď mladší syn hovorí: „*vstanem, pôjdem k otcovi*“ (Lk 15,18). Toto je dôležitý moment: moment rozhodovania. Syn sa pozerá na svoj život a vníma, že potrebuje zmenu - obrátenie.

Nie každý, **kto prichádza k sviatosti zmierenia, je rozhodnutý sa zmeniť**. Prečo? Lebo v nás prevláda predstava, že vo sviatosti zmierenia sa zbavíme svojich hriechov (špiny a špinavých šiat). A preto nemyslíme na svoje srdce, ktoré má byť v tejto sviatosti uzdravené a premenené (porov. KKC 1430-1).

Psychológ Meninger hovorí o troch typoch ľudí - hriešnikov, ktorí majú postoj:

1. zločínca

Mnoho hriešnikov pristupuje k sviatosti zmierenia a vôbec ani neuvažujú o tom, že by sa mali alebo mohli zmeniť. Teoreticky by aj o zmenu stáli, ale nič v tomto smere nepodniknú, lebo si myslia, že zmena nie je možná; nedôverujú si.

Títo ľudia žijú v takomto postoji kvôli zraneniam, ktoré utŕžili v minulosti. A niekedy potrebujú aj modlitbu za oslobodenie, lebo na niektorú oblasť ich života útočí zlý duch. Potrebujú silu, silu z vonku. Silu, ktorá ich vytrhne z tejto situácie, aby nastúpili na cestu zmeny.

2. duševne chorého

Takýto človek neprijíma zodpovednosť za svoje konanie. Namiesto toho ukazuje na všetkých okolo seba. Aj toto je postoj mnohých, ktorí prichádzajú k sviatosti zmierenia: „Ja som skutočne prchký, ale viete ja mám takú ženu, ktorá ... Viete ja som

² Ide o skúsenosť, keď Ježiš nazýva svojho otca Abba. Bolo to vo chvíli, keď učeníci videli Ježiša modliť sa a boli z toho prekvapení. Prečo? Oni sa určite vedeli modliť veď boli Židia. Tak prečo chcú, aby ich naučil modliť sa? Videli niečo, čo ešte žiadny Žid nezažil. Videli Ježišovú skúsenosť v modlitbe s Otcom. Skúsenosť, ktorú nemali ani oni, ani iní ... A práve toto učeníkov priviedlo k úžasu. A Ježiš začína modlitbu oslovením Abba (aramejské slovo Ab - otec, ba - zdobnenina). Ježiš hovorí Bohu ocko, a to je spôsob, akým oslovujú svojho otca deti. Tým vyjadruje vzťah, ktorý má k svojmu otcovi a zároveň je to vzťah, ktorý máme mať aj my k Bohu.

neverný svojej manželke, ale ona robí to a to ...“ Takíto ľudia sa nemôžu nikdy zmeniť, lebo oni majú program zmeny pre všetkých okolo seba, len nie pre seba. Oni prichádzajú k sviatosti zmierenia, no nevyznávajú svoje hriechy, ale hriechy svojich manželiek, manželov, rodičov, detí, susedov a pod.³

Ak neprijmem zodpovednosť za svoje hriechy, nemôžem nastúpiť cestu zmeny, nemôžem zažiť odpustenie a uzdravenie. A toto sa má prejavovať pri vyznávaní hriechov. Teda **vyznávam svoje hriechy nie preto, že sa ich chcem čo najskôr zbaviť**, ale preto že prijímam zodpovednosť za svoje skutky a ich následky, beriem vinu na svoje plecia, priznávam, že som sa sám rozhodol zhrešiť, bez výhovoriek a prikrášľovania.⁴

3. zdravý hriešnik

Ten kto vie, že je hriešnikom a zároveň vie, že jeho uzdravenie je možné. Uvedomuje si, že uzdravenie nedosiahne vlastnou silou, ale vie, že môže byť uzdravený. A preto môže vykročiť na cestu úplného obrátenia.

Základnú **štruktúru sviatosti zmierenia** tvorí úkon kajúcnika a pôsobenie Boha službou Cirkvi. Obe sú dielom Boha (porov. KKC1448). **Úlohou kajúcnika** je zase vyznanie hriechov, vzbudenie ľútosti a vykonanie zadosťučinenia - skutok pokánia.

Vo sviatosti zmierenia potrebujeme nastúpiť proces uzdravenia a konverzie, lebo ináč nezískame plnosť ovocia z tejto sviatosti (porov. KKC 1423, 1427-8). Takže nezabúdajme, že **ak prichádzame k sviatosti zmierenia, tak nie preto, aby sme tam zložili svoje bremená, ale aby sme vyrazili na cestu k Otcovi**.

Mladší syn sa vydáva na cestu. Otec ho už očakáva a pozoruje, či sa nevracia späť. To znamená, že otec mu stále odpúšťa, aj vo chvíli, keď je v temnote. Nedostatok

³ K sviatosti zmierenia prichádzajú ľudia, ktorí neustále len kritizujú a sťažujú sa. Kritizujú farárov, biskupov, politikov, všetkých okolo. Nejde o to, že by sme nemali právo kritizovať veci, s ktorými sme nespokojní. Ide o to, že sa stavíme do pozície: ja som ten jediný, ktorý nemôže byť kritizovaný. Sme presvedčení, že všetci okolo nás sa potrebujú zmeniť, ale my môžeme v pohode zostať takí, akí sme. Máme v sebe vlastne taký zamrznutý hnev. Neustále očakávame, že nás budú chváliť, ďakovať nám a pod.. Pripomína nám to príbeh farizeja a mýtnika v chráme. Ten farizej akoby hovoril: „Panie niežeby som ťa potreboval, ale ty potrebuješ mňa“.

⁴ „Človek nemôže pristúpiť k ozajstnému a rýdzemu pokániu, dokiaľ si neuvedomí, že hriech sa protiví etickému zákonu, ktorý je vpísaný do jeho vlastného vnútra, dokiaľ neuzná, že sám osobne a so zodpovednosťou zakúsil tento rozpor, dokiaľ nepovie nielenže: „to je hriech, ale „ja som zhrešil; dokiaľ nepripustí, že hriech spôsobil v jeho svedomí rozdvojenie, ktoré potom zachvacuje celé jeho bytie a odlučuje ho od Boha i od bratov.“ (ReP 31).

odpustenia nie je u Boha. On nám odpúšťa už vo chvíli, keď sa vydávame na cestu (dokonca, už keď opúšťame jeho dom).

Prekážka je na strane človeka. **Syn rozmýšľal: odpustí mi môj otec?** Tieto pochybnosti sú na strane syna. Ja som ten, kto blokuje odpustenie. Keď hreším, neprivádzam tým Boha k hnevu. Ale staviam štít voči jeho láske ku mne. Neexistuje žiadna chvíľa, v ktorej by ma Boh nemiloval. Nie je žiaden okamih, v ktorom by ma Boh odmietal. Lebo Boh ma miluje stále, aj keď sa nachádzam v akomkoľvek hriechu (porov. ReP 5, DiM 6). Ale je tu hriech, ktorý blokuje túto lásku, takže sa ku mne nemôže dostať.

Teda u otca nenachádzame žiadnu chvíľu, v ktorej by nechcel odpustiť svojmu synovi. Keď sa syn rozhodoval, otec nemusel robiť rozhodnutie, či syna prijme alebo neprijme. Toto bolo nejakým spôsobom na strane otca stále. On bol stále rozhodnutý odpúšťať i stále odpúšťal a miloval syna, ktorý bol ešte v ďalekej zemi.

Načo je potom vyznanie hriechov?

Vyznaním sa dostávame na vrchol stretnutia s Otcom - k jeho odpusteniu (porov. KKC 1455). Pri vyznaní hriechov, v tej chvíli, syn môže prežiť odpustenie. On je na dlhej ceste a ešte stále má hlad i pochybnosti. On vedel, že ho otec má rád, ale potreboval prísť až k nemu a vnútorne to prežiť. Prežiť, že ho otec prijíma a miluje. Až keď vstúpi do otcovho domu, tak skutočne zažije, že je v otcovom dome.

Takže tým **podstatným pre mladšieho syna nebolo počítanie**, koľko rôznych škvrn a špiny má na svojom oblečení. Ani nebolo potrebné, aby prišiel ku svojmu otcovi a vypočítal mu všetky hriechy: koľkokrát sa zaplietol s nejakou prostitútkou, koľkokrát bol s homosexuálom, koľkokrát niekoho podviedol a okradol, koľkokrát robil to a to. **Išlo o to, aby prijal odpustenie.** Nechcem podceňovať otázku spytovania svedomia a vyznania hriechov, len chcem zdôrazniť, že **samotné vyznanie hriechov nie je vrcholom tejto sviatosti**. Vrcholom je prijatie odpustenia.

Niekedy nás však spovedné zrkadlá - hlavne tie veľmi podrobné - vedú k presvedčeniu, že čím podrobnejšie sa vyznáme zo svojich hriechov, tým väčšie ovocie získame.

Čo je dôležité povedať pri vyznaní hriechov?

1. „Vyznaním sa človek postaví zoči-voči hriechom, ktorými sa previnil; berie za ne zodpovednosť, a tým sa znovu otvára Bohu a spoločenstvu Cirkvi, aby si tak umožnil novú budúcnosť.“ (KKC 1455).

2. „Treba, „aby kajúcnici pri spovedi vyznali všetky smrteľné hriechy, ktorých sú si vedomí po dôkladnom spytovaní svedomia, aj keby boli veľmi skryté a spáchané iba proti dvom posledným prikázaniam Desatora... Tí však, čo robia ináč a vedome niektoré zamlčujú, nepredkladajú Božej добрote nič na odpustenie prostredníctvom kňaza. Lebo ak sa chorý hanbí odkryť lekárovi ranu, medicína nelieči, čo nepozná (KKC 1456).

3. „Každý veriaci, keď dosiahol vek usudzovania, je povinný úprimne sa vyspovedať zo svojich ťažkých hriechov aspoň raz do roka“ (KKC 1457)

4. Kto si je vedomý, že sa dopustil smrteľného hriechu, nesmie pristúpiť k svätému prijímaniu, ani keby pociťoval veľkú ľútosť, prv ako by prijal sviatosťné rozhrášenie, ibaže by mal vážny dôvod pristúpiť k prijímaniu a nebolo by mu možné vyspovedať sa. (KKC 1457)

Plodnosť sviatosti zmierenia je podmienená nie podrobným vyznaním hriechov, ale konverziou - tým, že otvárame premene nášho srdca. Musíme sa zbaviť presvedčenia, že sviatosť zmierenia funguje magickým spôsobom. Teda bez toho, aby sme sa museli rozhodnúť, že urobíme niečo so svojim životom, nejakú zmenu. Nezabúdajme, ak by sa mladší syn nevrátil, otec by ho nemohol objasť.

Proces obrátenia začína ešte pred prijatím sviatosti zmierenia. Vidíme to práve u mánotratného syna. Vo chvíli, keď sa zdvíha a rozhoduje ísť za svojim otcom, už sa oddeľuje od hriešneho života. Už nechce mať nič spoločného s hriešnou minulosťou. Teraz sa chce pozeráť smerom k svojmu otcovi. A každým krokom, ktorým putoval do otcovho domu, prežíval obnovu. Obnovu svojho rozhodnutia zmeniť svoj život. Rozhodol sa: jeho život musí byť iný, už nechce žiť nikde inde, len v otcovom dome. A potom prichádza **vrchol: objasenie otca** - moment, keď syn prežije prijatie otcom bez ohľadu na všetky jeho minulé hriechy. Toto je vrchol procesu obrátenia i sviatosti zmierenia.

Otec **neprijíma svojho syna len ako jedného zo služobníkov, ale dáva mu plnú dôstojnosť** (porov. KKC 1468). Dôstojnosť syna; tú dôstojnosť, ktorú kedysi mal. A proces konverzie ide ďalej. Syn teraz musí **žiť podľa dôstojnosti, ktorú mu otec dal**. Musí žiť v dome svojho otca ako skutočný syn. Žiť v jeho dome bez myšlienok na

minulosť, bez toho, aby sa vracal späť. A toto je najdôležitejšia vec, ak pristupujeme k sviatosti zmierenia.

Takže môžeme hovoriť o **neustálej konverzii**, lebo konverzia pokračuje ďalej aj v otcovom dome. Avšak mnohí pozeráme na sviatosť zmierenia ako na magickú záležitosť. Ako by to bola kúzelná formulka, ktorou sa zbavíme všetkých bremien. Zatiaľ čo pravým ovocím sviatosti zmierenia je proces konverzie, ktorý začína ešte pred sviatosťou zmierenia, v nej dosahuje svoj vrchol, a po sviatosti pokračuje ešte ďalej: *„Aby zmierenie bolo úplné, nevyhnutne sa vyžaduje oslobodenie od hriechu, čiže odmietnutie hriechu v jeho najhlbších koreňoch. Preto obrátenie a zmierenie sú spojené úzkym vnútorným zväzkom: je nemožné oddelovať tieto dve skutočnosti, alebo hovoriť o jednej a mlčať o druhej.“* (ReP 4).

My sa zvyčajne sústreďujeme na ľútosť. A je to správne, lebo **bez ľútosti nemôžeme prijať sviatosť zmierenia** - je to forma nášho ospravedlnenia sa Bohu za to, že sme ho urazili. Naša ľútosť nemusí byť dokonalá, nemusí vychádzať z čistej lásky. Motívom môže byť aj strach z Božieho trestu alebo nejaké výhody (syn chcel uspokojiť svoj hlad). Božia milosť v nás dokončí začaté dielo a vynahradí to, čo chýba našej ľútosti (porov. KKC 1452-3). No často zabúdame na rozhodnutie zmeniť svoj život: že sa vyhneme miestam a ľuďom, ktorí nás privádzajú do pokušenia. Má to byť pevné rozhodnutie (porov. KKC 1451). Takže **myšlienka, že môžem po spovedi ďalej hrešiť je klamstvo**. Po spovedi mám žiť v dôstojnosti Božieho dieťaťa. To znamená, že k sviatosti zmierenia máme pristupovať s určitým cieľom - ako prekonávať hriech a rásť v čnosti.

Čo ak neoľutujeme? Čo ak budeme v tom pokračovať?

Čaká nás Boží trest. Lenže nie podľa našich predstáv. **Najhorší trest je pre nás to, ako nás hriech prit'ahuje**. Ak si zvolíme zakázanú rozkoš, tak práve tá sa stáva trestom, lebo ak sme to raz skúsili, chceme to znova. Stávame sa závislými. Zlo sa stáva naším najnaliehavejším dobrom. Takže Božím trestom za neoľutovaný hriech je neovládateľná žiadostivosť. Boh odstráni naše zábrany (porov. Rim 1,24-28). Preto potešenie z hriechu je prvým trestom za hriech. No najhorší trest - dočasný - je závislosť na hriechu, lebo vtedy nie sme schopní robiť pokánie. Musí zasiahnuť Boh - autonehoda, opustia nás najbližší, vyhodí nás z práce, z domu a pod. - my si myslíme, že toto je práve Boží trest, lenže toto je už Božia milosť, ktorá zachraňuje hriešnika.

Čo ak nevykonáme skutok pokánia? Ak zabudneme, rozhrešenie ostáva platné, no premeškali sme úžasnú príležitosť duchovne rásť. Konáme to preto, aby sme napravili škody spôsobené hriechom, ale aby sme aj obnovili a posilnili svoj vzťah s Kristom a Božím ľudom. (porov. KKC 1459-60)

Opakovanie:

Vrcholom sviatosti zmierenia je prijatie otcovho objatia - odpustenia. Aby som toto objatie zažil musím sa vrátiť - byť pevne rozhodnutý zmeniť svoj doterajší život. Táto konverzia je procesom - začína pred sviatosťou zmierenia, svoj vrchol dosahuje vo sviatosti a pokračuje ďalej po prijatí sviatosti zmierenia. V čom? Že budem žiť dôstojnosť Božieho dieťaťa: zo všetkých síl sa vyhýbať príležitostiam k hriechu.

Záver:

Prečo prichádzam k sviatosti zmierenia? Ako prichádzam - ako zdravý hriešnik - vnímam podmienku obrátenia? Je Boh skutočne mojím milujúcim otcom? Mám skúsenosť z jeho láskou?

SZ - HRIECH

Čo je to hriech?

Ak máme žiť v dôstojnosti syna, musíme zostať v spoločenstve s najvyšším princípom života, ktorým je Boh - v dome otca.

Hriech je neporiadok, ktorého sa človek dopúšťa proti tomuto životnému princípu. Hriech je „prerušenie styku s Bohom“ (ReP 15). Je „úkonom neposlušnosti človeka, ktorý aspoň nepriamo odmieta toho, od ktorého vyšiel a ktorý ho udržuje pri živote; je to teda samovražedný úkon“ (ReP 15). Hriechom človek narušuje svoju vnútornú rovnováhu. V jeho vnútri nastávajú rozpory a konflikty.“ (porov. ReP 15). Hriech je „zavrhnutie Boha, ktoré sa nadovšetko prejavuje v odpadlícťve a v modlárstve, čiže v zamietnutí viery v zjavenú pravdu a tým, že Boha stavia na roveň stvorených vecí, ktoré vyvyšuje na modly“ (ReP 17).

Hriech je „vždy úkonom človeka“, lebo je vždy slobodným úkonom. Najskôr bažíme po niečom, na čo nemáme nárok. Našou povinnosťou je odolať pokušeniu: odmietnuť túžbu a vyslobodiť sa zo situácie, ktorá nás rozrušuje. Ak sa nám to nepodarí, tak zhrešíme. Potom musíme oľutovať svoj konkrétny hriech, vyznať ho vo sviatosti zmierenia a robiť pokánie.

„Človek dopúšťajúci sa hriechu môže byť podmienený okolnosťami, nátlakom, alebo môže byť k nemu donútený mnohými vonkajšími závažnými činiteľmi; práve tak isto môže byť obeťou rôznych tendencií, zaťažení alebo návykov, spojených s jeho spoločenským postavením ... **také vonkajšie a vnútorné činitele môžu vo väčšej alebo menšej miere obmedziť jeho slobodu a tým zmenšiť aj zodpovednosť a vinu**“ (ReP 16).

Aké hriechy poznáme?

„Už v Starom zákone sa vyhlasovalo, že za mnohé hriechy - spáchané s plným vedomím, rozličné formy necudnosti, modlárstva, uctievanie falošných bohov - má byť vinník „vylúčený zo svojho národa, čo mohlo tiež znamenať odsúdenie na smrť. Naproti tomu iné hriechy, hlavne tie, ktoré boli spáchané z nevedomosti, sa odpúšťali prinesením obety.

Sv. Ján vo svojom prvom liste hovorí o hriechu, ktorý vedie k smrti (pros thánaton) na rozdiel od hriechu, ktorý nevedie k smrti (me pros thánaton). Pojem smrti je tu jasne duchovný: ide o duchovnú smrť, o stratu opravdivého, t. j. večného života, čo pre svätého Jána znamená poznanie Boha Otca a Syna, ako aj dôverné spoločenstvo s nimi. Zdá sa, že hriech, čo vedie k smrti, znamená v tomto výroku popretie Boha Syna, alebo uctievanie falošného božstva.

Vo svetle týchto a ešte aj iných biblických textov rozlišujeme **dva druhy hriechov**: smrteľný a všedný (porov. 1Jn 5,16-17).

Keď „sa duša prostredníctvom hriechu dopúšťa neporiadku“, ktorý ide až k odvráteniu sa od posledného cieľa - Boha -, s ktorým je spojená láska, vtedy je to smrteľný hriech; dokiaľ sa však toto narušenie nedostáva až k odvráteniu sa od Boha, hriech ostáva len všedný.

Všedný hriech nepozbavuje posväcujúcej milosti, priateľstva s Bohom, lásky, a preto ani večnej blaženosti. Smrteľný hriech pozbavuje človeka všetkých týchto vecí. Zabíja Boží život v duši. Smrteľným hriechom dávame veľký priestor zlému, lebo vstupujeme na jeho územie.

Ak pristupujeme k sviatosti zmierenia, **sme povinní vyznať všetky smrteľné hriechy**, ktoré sme spáchali od poslednej spovede (aký hriech sme spáchali a koľkokrát) (porov. KKC 1456). Dobrovoľne zamlčať smrteľný hriech je samo osebe smrteľným

hriechom. A keďže sviatosť je prísahou pred Bohom, tak zamlčanie je istým spôsobom krivou prísahou.⁵

Nemusíme nevyhnutne vyznávať všedné hriechy, ale Cirkev nám to odporúča (porov. KKC 1458).

Ako spoznám, že je to ťažký alebo ľahký hriech?

S celou tradíciou Cirkvi **smrteľným hriechom** voláme ten úkon, ktorým človek slobodne a vedome odmieta Boha, jeho zákon, zmluvu lásky, ktorú mu Boh ponúka, a miesto k nemu obracia sa k sebe samému, k nejakej stvorenej a konečnej skutočnosti, k niečomu, čo sa protiví Božej vôli ...“ (ReP 17)

Predmetom smrteľného hriechu je vždy niečo závažného a človek sa ho dopúšťa, ak koná s plným vedomím a slobodným súhlasom. Vždy sa týka vážnych vecí - najdôležitejších v živote. Aj neveriaci často poznajú závažnosť týchto priestupkov. Ale niektoré vážne priestupky môžeme poznávať len očami viery.

Jestvujú skutky, ktoré sú samy v sebe pre svoj predmet vždy pod ťažkým hriechom nedovolené, a to nezávisle od okolností. Ak sa takéto skutky páchajú s dostatočným vedomím a slobodným uvážením, sú vždy ťažkou vinou. (porov. ReP 17)

Človek z vlastnej skúsenosti dobre vie, že na ceste viery a spravodlivosti, ktorá ho vedie v tomto živote k poznaniu Boha a lásky k nemu, a vo večnosti k dokonalému spojeniu s Bohom, môže zastať alebo spomaliť krok bez toho, že by túto cestu k Bohu opustil. V takom prípade dochádza **k všednému hriechu**; ale ani ten nemôžeme podceňovať ...

Príklad z manželského života: Smrteľný hriech - prepáč, ja už s tebou nebudem ďalej žiť, už to viac nejde a žiadam o rozvod. Ľahký hriech - snažíme sa žiť spolu, ale napríklad spolu nehovoríme; nechceme a ani nám nepríde na um, že by sme mali svojho partnera opustiť.

Neviem nájsť žiadny hriech. Čo robiť?

K sviatosti zmierenia môžem pristupovať ako mladší syn - márnotratný, alebo ako starší syn. A to je tento prípad.

⁵ Sviatosť zmierenia je obnovením zmluvy. Zmluva bola právnym i liturgickým prostriedkom, ktorým dve strany uzavreli rodinný zväzok. Zmluva bola zvyčajne spečatená istými vonkajšími znakmi: prísahou, spoločným jedlom a obetou.

Prvou úlohou je vyjsť zo seba a odložiť obuv i šaty staršieho syna, ktorý je v nás. Teda deň čo deň sa utvrdzovať v tom, že som to práve ja, kto potrebuje obrátenie. Čo tým myslím? Potrebujeme dva druhy obrátenia:

- od temnoty k svetlu, lebo máme hriechy;
- obrátenie k rastu, aby sme viac rástli v Ježišovi.

Po druhé, je možné, že nerobíme žiadne konkrétne hriešne skutky. Ale to ešte neznamená, že sme bez hriechu. Nemyslím tu len na nejaké skryté hriechy, lebo nemôžeme hovoriť o hriechu len ako o prekračovaní zákona. **Hriechom je aj to, keď nežijem ako kresťan** (v dôstojnosti syna). A práve tu je potrebné pripomenúť ovocie DS (porov. Gal 5,22) ... Máte dojem, že ste vo všetkých týchto prejavoch DS dospeli k dokonalosti? Myslíte si, že ste už na vrchole lásky, že milujete na maximum? Že ste úplne pokojný? Čo sa prejavuje tak, že všade, kde sa ocitnete, šírite pokoj a nikdy žiadne narušenie? Nachádzate sa na vrchole radosti? Ste maximálne trpezlivý? Ste úplne jemný a nežný? Myslíte si, že ste už totálne pokorný? Alebo že vaše sebaovládanie je bezchybné? Myslím, že hneď, v priebehu dvoch minút, zistíme, že patríme medzi najväčších hriešnikov na svete.

Hriech nie je len to, že poruším nejaké pravidlo. Možno môžeme povedať, že stále žijeme v otcovom dome a nikdy sme neporušili žiadne jeho prikázanie. Ale čo naše srdce? Čo tá horkosť v ňom? Čo tam robí ten hnev? Čo tam robí to odmietanie? A čo to neodpustenie? A čo tá uzavretosť a neprijatie otcovho srdca? Čo ten egoizmus? Toto sú hriechy, ktoré pácha starší syn. Toto sú hriechy tých, ktorí nepotrebujú obrátenie, lebo sa už vidia ako dokonalí.

Ešte jeden pohľad: **som v otcovom dome ako syn alebo ako sluha?**

Sluha slúži preto, aby za to dostal peniaze: „*Ja som ti slúžil a ty si mi nikdy nedal ani kozliatko*“. Ja očakávam, že mi niečo dáš, lebo som verný sluha. Sluha sa venuje celý život službe. Jedného dňa si všimne, že jestvuje ešte lepší pán a preto odíde k nemu ... Takto uvažuje sluha.

Syn má všetko spoločné s otcom. Pre neho je otec akousi ikonou, obrazom, ktorý si uctieva. Otec sa stáva jeho životom. Ak budeme žiť v otcovskom dome ako skutoční synovia, tak budeme mať tiež otcovské srdce. Srdce sluhu sa nikdy nerozvinie v otcovo srdce. V otcovo srdce môže byť premenené len srdce mladšieho syna. Len ak naplno prežívam synovstvo v otcovom dome, tak môžem naplno prijať otcovské srdce.

Opakovanie:

Ak chceme žiť v dôstojnosti syna, musíme zotrvať v otcovom dome. Hriechom narušujeme vzťah s otcom alebo utekáme z domu. Niekedy môžeme pristupovať k sviatosti zmierenia ako starší syn - nekonáme žiadne konkrétne hriechy, ale prinášame ovocie Ducha?

Záver:

Učme sa rozpoznávať Kristovu výzvu k pokániu v našom každodennom živote. Hriech sa začína našimi neusporiadanými túžbami (dôsledok žiadostivosti: rozum je zatemnený a preto nestráži vôľu, takže vôľa je slabá a výsledkom sú neusporiadané túžby).

SZ - UZDRAVENIE

Rembrant - márnratný syn: Mladší syn nemá žiadne vlasy na hlave - v Ježišovej dobe to bol znak, že daný človek bol väzeň. Je v handrách. Znázorňuje to jeho chudobu. Jeho chodidlá sú celé zakrvavené. Je to preto, že má za sebou dlhú cestu, po ktorej musel kráčať k otcovi, aby ho otec objal. Má aj sandále, ale tie sú už rozpadnuté. Má len jedinú vec - nôž - ktorú v Ježišovej dobe chudobný vlastnil. Bol to jediný nástroj, ktorý mu pomáhal prežiť - mohol si ním ukrojiť kus zeleniny, zabiť zviera a tak si dopomôcť k potrave. Takže Rembrant nám predstavuje mladšieho syna ako strateného človeka, úplného chudáka, ktorý pomaly kráča k svojmu otcovi.

Akú skúsenosť urobil stratený syn? Cíti sa ako bez domova. Cestou si pripravuje reč, ktorú povie otcovi: Nie som hodný byť synom, prijmi ma ako sluhu. Už vlastne sám seba vidí ako nehodného patriť do otcovho domu.⁶ Prichádza a je veľmi unavený. Celý život, ktorý doteraz viedol mu nepriniesol žiadne uspokojenie. Siahol až na svoje dno.

Mnohí, ktorí prichádzajú do spovednice už majú za sebou kus cesty. Nie je pre nich totiž jednoduché prísť k sviatosti zmierenia. Mnohokrát ich to stojí veľké úsilie. Veľmi ťažko a s veľkou bolesťou títo ľudia robia rozhodnutie: „*vstanem, pôjdem k otcovi*“. Prežívajú úzkosť, neistotu, stres, a pod.. A to, že prišli k spovedi, ich veľmi

⁶ „vie, že mu neostalo nijaké právo, iba byť nádenníkom v otcovskom dome. Rozhoduje sa v plnom vedomí toho, čo si zaslúžil a na čo ešte mohol mať nárok podľa zásad spravodlivosti. Toto uvažovanie však dokazuje, že v povedomí márnratného syna vznikol pocit stratenej dôstojnosti, najmä tej dôstojnosti, ktorá vyplýva zo vzťahu syna k otcovi. V takejto nálade sa vydáva na cestu.“ (DiM 5)

ponižuje i pokoruje, cítia svoju chudobu a biedu. Títo ľudia vnímajú, že potrebujú nielen odpustenie hriechov, ale aj **uzdravenie** (porov. Jak 5,14-16). A tento moment uzdravenia je ďalším rozmerom sviatosti zmierenia, lebo „*rozhréšenie odstraňuje hriech, ale neodstraňuje všetky nezriadenosti, ktoré hriech spôsobil. Hriešnik zbavený hriechu musí ešte nadobudnúť plné duchovné zdravie*“ (KKC 1459).

V čom spočíva uzdravenie?

Prichádzame k sviatosti zmierenia a cítime sa zlomení. Uvedomujeme si, že sme plní žiarlivosti alebo závesti, plní hnevu a zlosti, či nejakej horkosti. Sme možno veľmi zranení a nachádzame sa v nejakom emocionálnom rozporení.

Príklad: Cítim v sebe obrovskú agresivitu. Táto agresivita spôsobuje v dome oheň. Som agresívny voči svojej manželke, som zlý na svoje deti, zúrim proti všetkým v dome. Je vo mne obrovská zlosť. Hnevám sa na Boha, búrim sa voči akejkoľvek autorite a pod. Ja viem, že je to zlé, že škodím iným aj sebe, ale nedokážem s tým nič urobiť. Nepomáhajú mi žiadne argumenty. Dostanem rozhréšenie, ale to mi nepomáha, znovu a znovu s tým prichádzam do spovednice. Už som z toho zúfalý a neviem, čo mám robiť.

Každý náš **hriech je ako vrchol ľadovca**. Ak je ľadovec na vode, vidíme z neho len 1/8. Tých 7/8 je pod vodou, nevidíme ich. A pokiaľ by sme sa plavili na lodi a nebrali do úvahy, že pod vodou je ešte obrovská masa ľadovca, ktorú nevidíme, tak sa zrazíme s ním a stroskotáme. My však často riešime len to, čo vidíme, čo je nad hladinou a zabúdame na to, čo sa skrýva pod ňou.

Čo tým chcem povedať? Vo **sviatosti zmierenia sú nám odpustené aktuálne hriechy. Niektoré hriechy však majú koreň v minulosti a ako náhle túto príčinu objavíme a je uzdravená, tak zažijeme premenu.**⁷ Zažijeme zmierenie s Bohom, s inými a tiež so sebou. Zmierenie s našou neistotou a úzkosťou, s našou agresivitou a hnevom. A tiež zmierenie s inými i s tým, čo mi vyviedli i ako ma zranili.

Vráťme sa k nášmu príkladu: Musím vidieť, že tá agresivita vo mne má niekde svoj koreň. Prečo som taký hnevlivý? Je to len moja vlastnosť, črta osobnosti a nič viac? Je to len preto, že sa ku mne manželka nechová náležite? Ale ja nie som naštvaný

⁷ „Táto sviatosť v oboch aspektoch, či už ako súd milosrdenstva, alebo ako miesto duchovného uzdravenia, vyžaduje od spovedníka poznanie hriešnikovho srdca, aby mohol posúdiť a rozhréšiť, liečiť ho a uzdraviť. Práve preto sa od kajúcnika vyžaduje úprimné a úplné vyznanie hriechov.“ (ReP 31).

len na svoju manželku. Ja sa hnevám na všetkých. Musíme hľadať koreň. Možno ten hnev pochádza z toho, že som bol našťvaný na svojho otca, pretože môj otec bol voči mne veľmi prísny; alebo nikdy so mnou nehovoril; alebo bol krutý a strohý, alebo som nikdy s ním nemohol o ničom diskutovať; a pod. Všetok ten hnev som v sebe ukladal a teraz ho potrebujem dostať von. A keď to teraz zo mňa vychádza, tak to zasahuje moje deti, moju manželku a celú rodinu. Takže moja agresivita sa dotýka viac mojej minulosti, než toho, čo prežívam dnes vo svojej rodine. A v tomto prípade je nutné sa pokúsiť o odpustenie môjmu otcovi. Či už otec žije alebo nie, ten hnev vo mne stále zostáva. A ja som s tým nikdy nič nerobil alebo nie v dostatočnej miere. Ak teraz prijímam rozhrešenie, tak sú mi odpustené všetky tie zlé veci, ktoré som napáchal voči manželke, deťom i rodine. Ale ten koreň tam zostáva ďalej. Takže určite sa s tým budem znovu vracieť k sviatosti zmierenia. Preto okrem rozhrešenia potrebujem ešte uzdravenie tohto koreňa. Lebo ten neuzdravený koreň spôsobuje, že sa opakovane dostávam do situácií, v ktorých hreším.

Ak chceme zažiť uzdravujúci rozmer sviatosti zmierenia, je potrebné hľadať korene hriechov - zranenia. Okrem zranenia však koreňom hriechu môže byť ešte závislosť alebo dedičné puto, o tom viac neskôr. Aby sme spoznali, kde sú korene našich hriechov, musíme **prosiť Pána o svetlo i modliť sa za svojich spovedníkov, aby ich viedol.**

Mladší syn prichádza k otcovi a prosí ho, aby mohol byť pri ňom aspoň ako jeho sluha, keď už nemôže byť ako syn. Pocit viny mu nedovoľuje žiť v dome otca ako syn.

Ak sa snažíme o obrátenie, môžeme byť **pokúšaní pocitom viny**. Nie sme schopní vidieť rozdiel medzi vinou a pocitom viny. A niekedy tieto pocity viny môžu narastať do takých rozmerov, že **nám bránia kráčať ďalej**. Aj toto je oblasť, kde potrebujeme uzdravenie.

Najčastejšie **príčiny pocitov viny**:⁸

- **sexuálne zneužívanie**

Takýto človek - aj keď vie, že nie je vinný - má pocit viny a bude sa kvôli tomu neustále obviňovať. Skrze tento pocit sa môže v ňom rozvinúť až psychická obsesia:

⁸ Pocity viny sa týkajú neusporiadaných emócií.

môže mať silnú nutkavú potrebu neustále sa umývať, lebo sa stále cíti nečistý. Takýto človek potrebuje aj pomoc psychológa.

Po duchovnej stránke potrebuje počuť veľmi jasne slová rozhrešenia (zamerat' sa na ne) a tiež sa usilovať odpustiť násilníkovi (je to proces).

- umelý potrat

Ak žena úmyselne potratí svoje dieťa a prichádza k sviatosti zmierenia i vyznáva svoj hriech, Boh jej odpúšťa. Pretože nejedná sa o žiadny hriech, ktorý by Boh nechcel odpustiť. Samozrejme okrem hriechov proti DS.⁹ Nestačí len odpustenie hriechov, táto žena potrebuje uzdravenie rany, ktorú spôsobil hriech.

K uzdraveniu dochádza vtedy, keď žena uverí, že jej nenarodené dieťa jej ponúka odpustenie. Toto dieťaťko je určite v nebi. A v nebi nejedná sa o žiadne odmietnutie, žiadna horkosť, ani hnev, tam nie je možné neodpustenie. To dieťa sa už vôbec nehnevá na svoju mamu. Ono svojej mame skrze Ježiša ponúka odpustenie. Tá matka je uzdravená vo chvíli, keď prijme toto odpustenie. Je dôležité, aby dala svojmu dieťaťu meno, nezáleží na tom, či to bude mužské alebo ženské. Ide o to, aby toto dieťa prijala do svojej rodiny. Aby už viac nehovorila o potrate, ale o Janke, Petrovi, ktorý je už v nebi a modlí sa za nás. Niekedy sa však tento problém posunie až do psychickej roviny, vtedy je potrebné vyhľadať dobrého psychológa.

Povedali sme si, že zmierenie začína pred sviatosťou zmierenia, vo sviatosti zmierenia dosahuje vrchol, po sviatosti zmierenia pokračuje ďalej. Preto ak chceme, aby nám sviatosť zmierenia priniesla svoje ovocie, tak musíme aj po sviatosti zmierenia pokračovať na ceste, aby sme došli do otcovho domu. Keď teda nachádzame **koreň hriechu - je to proces, ktorý začína vo sviatosti zmierenia a pokračuje ďalej** v putovaní po ceste do otcovho domu. Vytrhnúť - uzdraviť - koreň, to nie je len vec samotného rozhodnutia. Je to často veľký kus práce. To isté platí aj o pocitoch viny.

Uzdravenie v duchovnej rovine spočíva najprv v odpustení. No nie je vždy nutné, aby sa syn, či dcéra v odpustení stretli so svojimi rodičmi. Pretože stretnutie by mohlo priniesť ďalšie zranenia alebo dieťaťu alebo niektorému z rodičov.

⁹ Hriech proti DS páchame vtedy, keď vidíme túto pravdu a nechceme ju prijať. Do okamihu pokiaľ túto pravdu neprijmeme, nemôže Boh vstúpiť do nášho života, a preto nám nemôže ani odpustiť. Prečo? Lebo týmto hriechom odmietame Božie odpustenie. Alebo keď neveríme v Božiu spásu alebo o ňu nestojíme. Boh nás nemôže prinútiť k tomu, aby sme prijali jeho spasiteľské dielo. A pokiaľ to neprijmeme, tak Boh nemá kadiaľ vstúpiť do nášho života. Takže hriech proti DS vyzerá asi takto: Boh búcha na naše dvere, ale my mu hovoríme: je zatvorené a nebudeme otvárať.

Ako druhý krok nasleduje **znovu prežitie tej situácie, ale tento krát už spolu s Ježišom**. Napríklad môžem si predstavovať seba ako malého chlapca, ktorý sa hnevá na svoju matku či otca, lebo ma nechcú objasť, pričom ja veľmi túžim po tomto objatí. A túto emóciu ako malý chlapec zdieľam s Ježišom. Takto môže táto emócia vyjsť von, na povrch. Teda nehovorím o tom, ako o niečom minulom, ale hovorím o tom s Ježišom. A keď o tom s Ježišom hovorím, tak môžem od neho prijať lásku. Ježiš môže to prázdne miesto v mojom srdci vyplniť.

Pozor **nefunguje to ako mágia**. Nemôžeme očakávať, že táto metóda prinesie okamžité uzdravenie. Často to trvá dlhšiu dobu a treba to viackrát opakovať. Niekedy však potrebujeme nielen duchovné uzdravovanie, ale aj odbornú pomoc psychológa.

Opakovanie:

Hriech je ako ľadovec. Mám sa zamerať nielen na tú časť, ktorú vidím, ale na tých 7/8 pod vodou. Teda hľadať koreň: zranenie. Uzdravenie spočíva: v odpustení tým, ktorí mi ublížili; vstúpením do mojej minulosti spolu s Ježišom.

Nezabúdajme, že to nefunguje ako mágia. Vstupujme preto s Ježišom do svojej minulosti tak dlho, pokiaľ nebudeme uzdravení.

SZ - OSLOBODENIE

Skôr, ako budem rozprávať o tomto rozmere sviatosti zmierenia, musím vysloviť jednu dôležitú pravdu: **diabol je už porazený**. Boh „*odzbrojil kniežatstvá a mocnosti, verejne ich predviedol a v ňom (v Ježišovi) triumfoval nad nimi*“ (Kol 2,15). Keď v čase rímskej doby nejaký generál porazil Rím, tak do neho slávnostne vstupoval s koňmi a vozmi a pred sebou tlačil porazeného kráľa alebo generála nepriateľského vojska a tým ho pred všetkými ponížil. A tento obraz používa Pavol, aby ukázal ako Ježiš poráža Zlého. Všetky mocnosti, kniežactvá a panstvá môžu kráčať len v tomto sprievode, ako porazení a ponížení.

No napriek tomu sa diabol snaží zničiť myseľ, telo, city, srdce, vôľu v každom človeku. Snaží sa zničiť každú zložku našej osobnosti. A **predovšetkým nás chce priviesť k hriechu**. Prečo? Lebo stav človeka v ťažkom hriechu je oveľa vážnejší ako stav posadnutého. Pretože, ak diabol obsadí človeka, obsadí všetky jeho zložky okrem duše. Tam má prístup len ak mu otvoríme dvere - spáchame ťažký hriech. Takže ak

niekto spáchal ťažký hriech, je na tom horšie ako posadnutý, lebo diabol sa môže zmocniť jeho duše.¹⁰

Ďalšia vec, ktorú je potrebné povedať: **sviatosti zmierenia sa diabol bojí oveľa viac ako samotného exorcizmu** (sviatosť je sviatosť, exorcizmus je len svätenina). Sviatosť zmierenia je smrteľným úderom pre diabla. Je bojiskom, kde diabli zasadzujeme smrteľnú ranu. Preto je veľmi dôležitá v boji s diablom.

Keď vyznávame vo sviatosti zmierenia hriechy a dostávame rozhrešenie, diabol sa nás snaží utláčať, aby sme znovu upadali do hriechu. Lebo otravuje skôr tých, ktorí sú blízko Ježiša ako tých, ktorí sú od neho vzdialení. Ak vás diabol získa na svoje pole, tak už vás nechá na pokoji. Ale bude investovať do zápasu pokiaľ tam ešte nie ste.

Akým spôsobom sa nás snaží diabol napádať?

Jestvuje niekoľko spôsobov: pokušenie, útlak, vexacia (sužovanie), infestácia (napadanie), posadnutie. Nebudeme hovoriť o všetkých.

Pokušenie

Zlý nás bude pokúšať v troch rovinách:

- potreby tela,
- vlastnenie vecí (krása),
- ctižiadostivosť a moc nad inými (pýcha).

Pri sviatosti zmierenia máme urobiť predsavzatie – rozhodnutie – chcem sa vyhýbať pokušeniu.

Utlačovanie

Diabol sa snaží nájsť moje slabé miesto. Ako dobrý generál sa snaží zamieriť útok na to miesto, kde ľahko môže prelomiť obranu. Napríklad sme slabí a prepadáme závidi alebo žiarlivosti. Všetky ostatné situácie v živote zvládame, ale pokiaľ ide o závisť, tam stále padáme. Každý z nás môže mať slabú oblasť, kde nás diabol utláča.

¹⁰ Keď je niekto posadnutý, to ešte neznamená, že je to preto, že ten dotýčaný je zlým človekom. Vieme predsa z histórie, že s Božím dovolením sa diabol občas zmocňoval aj svätých. Napr. sv. Gemma, sv. Pavol od Kríža. Diabolská posadnutosť nie je vždy následkom hriešneho života, ale môže to byť aj kríž, ktorý dostáva človek od Pána a to kvôli jeho vlastnému posväteniu. Zatiaľ čo ťažký hriech znamená, že ja sa otváram diablovej, aby sa mohol zmocniť mojej duše.

Veľkou oblasťou, kde na nás diabol útočí, je **neodpustenie**. Diabol veľmi dobre vie, že Ježiš povedal: „*aby všetci boli jedno, ako ty, Otče vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal*“ (Jn 17,21). A tak diabol vie, že ak bude chýbať láska, tak svet nepozná, že Ježiš je Mesiáš. Preto jeden z najväčších diabolských útokov je proti láske.

Ďalšou oblasťou, kde nás diabol utláča je **závislosť**:

Veľmi ľahko sa môže u nás vyvinúť nejaká závislosť. Nemusí to byť závislosť na alkohole, hazardných hrách, drogách a pod. Sú aj menšie závislosti: na peniazoch, na práci, na nakupovaní, na poriadku v aute, či byte, a pod. Môžeme nájsť rôzne závislosti, ktoré sú príčinou našich hriechov. Potom viditeľnou časťou ľadovca je ten konkrétny hriech, ale pod tým - tých 7/8 je závislosť. Ak sa snažíme nájsť závislosť a správne ju pomenovať, môžeme zažiť **oslobodenie**.

Zlý duch veľmi rád využíva tieto závislosti. Snaží sa na nás útočiť a prebrať nad nami vládu. Práve cez závislosť môžeme byť veľmi utláčaní. K tomu, aby sme sa úplne zbavili závislosti, potrebujeme modlitbu oslobodenia.

Treťou oblasťou môže byť tzv. **psychická slabosť**:

Môže ísť o psychickú slabosť, ktorá nemusí byť zavinená nami. Pokiaľ sme boli v detstve sexuálne zneužívaní, nie sme za to vinní, ale budeme mať v tejto oblasti slabosť. Nie je to naša vina, ale nesieme si to ako bremeno. Nie sme vinní, ale je to miesto, kde sme psychicky slabí. Možno trpíme tým, že veľmi odmietame seba. Možno je to preto, že sme ako deti žili v prostredí, ktoré k tomu smerovalo.

Môžeme hovoriť o mnohých takýchto psychologických slabostiach, ktoré máme alebo tým trpíme. V žiadnom prípade sa nejedná o vinu, ale zlý duch sa snaží využiť toto miesto a skrze to na nás útočí.

Poslednou oblasťou sú tzv. **dedičné zat'áženia**:

Môžeme po svojich rodičoch alebo starých rodičoch zdediť dispozíciu pre slabosť otvorenú zlému duchu. Čo tu patrí?

Telesné bloky (niečo, čo je v nás zviazané): Prejavuje sa to dedičnými chorobami alebo tendenciou k tomu, že dostaneme nejakú chorobu. Je to vlastne dedičné obmedzenie, ktorým trpí moje telo.

V rovine psychologickej: V mojom psychickom správaní sa prejavuje negatívne správanie mojich rodičov (tým som s nimi akoby spojený). Napríklad môže

ísť o dispozície a sklony k depresiám, alebo z jednej generácie na druhú sa vyskytujú prípady samovrážd, alebo ľudia majú zlý vzťah sami k sebe, a pod..

V rovine duchovnej: v jednotlivých generáciách sa opakuje určitý druh hriechu. Napríklad, ak sa niekto rúha, vyslovuje Božie meno nadarmo, preklína a pod. a vidíme, že tieto veci sa opakujú v celej histórii danej rodiny.¹¹ Pozor neprenáša sa hriech, ale dispozícia pre hriech.

Ako k tomu prídem, že sa v mojej rodine dedí dispozícia práve k tomuto hriechu? Ak by ste mali bohatého otca a on by zomrel a vy by ste po ňom zdedili vilu, tak vy ste si to nezaslúžili. Ste jednoducho synom tohto otca a preto máte vilu. Pokiaľ by váš otec bol alkoholik a vy by ste po ňom zdedili plno dlhov, tak to nie je vaša vina. Vy ste sa len narodili tomuto otcovi, a preto to máte po ňom.

Aké záporné veci môžem zdediť po svojich rodičoch?

Môže ísť o zvrátenú sexualitu alebo neveru manželskému partnerovi alebo rôzne zločiny. Mnohokrát sa dedia aj následky okultných praktík. A zvlášť, ak predkovia praktizovali satanizmus, špiritizmus, nejaké prvky New Age. Môžeme pozorovať aj nadväznosť ateizmu, antiklerikalizmu alebo slobodomurárstva. Keď sa to dedí z generácie na generáciu, ten posledný v rade môže mať problém - aj napriek tomu, že sa o to snaží - odovzdať svoj život Ježišovi. Môžeme dediť aj náklonnosť k určitým postojom, napríklad nutkanie k samovražde, sklon k potratom, náklonnosť k agresivite.¹² Dedíme aj určité vzorce správania, napríklad: neistotu, strach, sebaodmietanie, škrupulozitu (veľmi silno sa dedí).

Ako to zistíme?

Ak sa pozrieme späť do minulosti, tak zistíme, že sa to tiahne v minulých generáciách od jedného k druhému.

¹¹ Keď čítame Dt 22 - vina jedného sa prenáša až do štvrtého pokolenia. A toto miesto citujú často hlavne protestanti. Ale okrem toho nám BS hovorí: „*Prečo syn neniesol zločin svojho otca? Syn konal podľa spravodlivosti a práva, zachovával všetky moje príkazy a konal podľa nich, určite bude žiť. Ten zomrie, kto zhreší. Syn neponesie vinu otca a otec neponesie vinu syna. Spravodlivosť spravodlivého bude na ňom a bezbožnosť bezbožného bude na ňom.*“ (Ez 18,19-20). Ezechiel hovorí jasne: každý bude pykať za hriech, ktorý sám spáchal. A nemôžem teda trpieť za hriech, ktorý spáchal môj otec, ani otec nebude trpieť za to, čo spáchal jeho syn. Ale každý musí na svojich ramenách ťahať bremeno hriechu, ktorý sám spáchal.

¹² Človek, ktorý má problém s agresivitou vám môže povedať: Môj otec bol agresívny, moja stará mama bola taká alebo moja teta a pod.

Čo v tomto prípade urobiť? Je potrebné **preseknúť toto negatívne puto** v Ježišovom mene a mocou jeho svätej krvi, aby sme to už nemuseli prežívať, a aby sme to už nepredávali - aj keď nedobrovoľne - ďalším generáciám.

Môžeme zdediť nejaké prekliatie?

Áno, mnohokrát sa kliatba môže prejaviť aj v ďalších generáciách.¹³ Sú dve kliatby, ktoré sú pokladané za najhoršie: ak rodičia preklínajú svoje deti; ak kňaz preklína tých, ktorí sú mu duchovne zverení. Sú to najťažšie kliatby. Prečo tomu tak je? Lebo väzba medzi matkou a dieťaťom alebo kňazom a jeho duchovnými deťmi je veľmi silná. Otec a matka majú nad svojimi deťmi právne autoritu. Oni môžu povedať: Títo patria mne, sú moji. Preto, keď odovzdajú svoje deti v modlitbe Bohu alebo prekliatím zlému, majú na to právo. A potom aj diabol má právo mať takúto osobu vo svojej moci. Lebo túto osobu mu dali jej rodičia. Je veľmi dôležité, aby táto kliatba bola zlomená, aby Ježiš túto kliatbu zmenil na požehnanie.

Pozor, **nemôžeme povedať, že toto vo mne vytvoril diabol, ani nemôžeme povedať, že by sme boli v tejto oblasti posadnutí. Len hovoríme, že zlý duch sa snaží využiť nejakú našu slabosť, závislosť či dedičnú dispozíciu a cez ňu viesť proti nám útok** - tomu sa hovorí útlak. Ale chcem pripomenúť, že môžeme zdediť aj pekné veci.¹⁴

Ako toto všetko môžeme spojiť so sviatosťou zmierenia?

Môžeme - použiť **autoexorcizmus**. Môže byť zaradený do pokánia - udelený vo sviatosti zmierenia ako skutok pokánia (zadosťučinenia).¹⁵

¹³ Napríklad jestvuje veľa žien, ktoré nemôžu mať deti. V týchto prípadoch sa niekedy prichádza na to, že matka tejto ženy kedysi prekliala lono svojej dcéry pričom myslela aj na jej prípadné ďalšie potomstvo (vnučky, pravnučky atď.). Neberte to však hneď tak, že ak niekto nemôže mať deti, že je tam okamžite prekliatie lona. Je to len jedna z možností.

¹⁴ Dúfam, že nikto neberie doslova čísla, ktoré sú uvedené v BS. Takže nebudeme si fundamentalisticky vykladať číslo štyri, keď v BS čítame o štvrtej generácii ... Ale keď už by sme to chceli brať doslova, tak čítame tam aj to, že požehnanie sa dedí až do tisíceho pokolenia. To znamená, že teraz užívam ovocie so všetkých dobrých modlitieb, úmyslov a požehnaní, ktoré mali moji predkovia tak dlhú dobu.

¹⁵ „Skutky zadosťučinenia ... sú znakom osobného zväzku, ktorý kresťan vzal na seba vo sviatosti voči Bohu, že totiž začne nový život (a preto by sa skutky zadosťučinenia nemali obmedzovať len na niektoré modlitby, ale by mali pozostávať z bohoslužobných úkonov, z prejavov lásky, milosrdenstva a náhrady) ... okrem toho pripomínajú, že aj po rozhrešení zostáva v kresťanovi akási oblasť tieňa, spôsobená ranami po hriechu, nedokonalosťou lásky pri ľútosti, a oslabením duchovných schopností, v ktorých ešte zostáva akési nákazlivé ohnisko hriechu, proti ktorému treba stále bojovať umŕtvovaním a pokáním.“ (ReP 31).

Ježiš jasne hovorí: „*tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov*“ (Mk 16,17). Ježiš dáva túto autoritu všetkým, ktorí budú v neho veriť. Cirkev obmedzila túto autoritu len na tých, ktorých k tejto úlohe výslovne poveruje. Ale v tomto prípade je táto moc stiahnutá voči mne: vyhánam démonov nie inde a z iných, ale zo mňa. Mám plnú autoritu v tom, aby som vyháňal démonov, ktorí útočia na moju osobu.

Konkrétne: Predstavte si, že útočí na mňa nejaká závisť alebo cítim útok na svoju sexualitu alebo akúkoľvek inú oblasť mojej osobnosti. Najlepšie po sv. prijímaní, keď som skutočne najviac naplnený Bohom, môžem vstúpiť do priameho zápasu s diablom: „V Ježišovom mene ti nečistý duchu prikazujem, aby si vyšiel!“

Prikazujem, lebo mi k tomu dal Ježiš moc, keď povedal, že je to znak toho, že som uveril. Ja vyhánam toho démona ako pokrstený a posvätený. A konám to v Ježišovom mene. Teda prikazujem zlému duchu ako pokrstený a v mene Ježiša.

Môžeme aj pomenovať toho zlého ducha, ktorý na nás útočí. Takže to môže byť nečistý duch, duch sexuality, hnevu, duch závesti, pýchy, a pod.

Ale to ešte nie je všetko. Ježiš nás totiž učí, že **ak vyženieme démona s nejakého priestoru**, zostáva po ňom voľné miesto. A diabol sa vydáva na cestu, aby našiel ďalších siedmych, ktorí sú horší ako on. A keď sa vráti a nájde ten dom prázdny, tak ho obsadí ešte silnejšie (porov. Mt 12,43-45). Preto po autoexorcizme nasleduje druhý krok: **prosba k DS, aby prišiel a natrvalo obýval danú časť v mojom vnútornom dome**.

Konkrétne: Pokiaľ vyhánam zlého ducha nečistoty, tak potom mám žiadať DS - Ducha čistoty, aby obsadil túto komnatu môjho srdca. Ak vyhánam zo svojho vnútra zlého ducha pýchy, tak potom vzývam DS - Ducha pokory, aby prebýval v mojej duši, a pod.

Opakovanie:

Koreňom môjho hriechu môže byť okrem zranenia aj závislosť, psychická slabosť, dedičné zaťaženie v rovine telesnej, psychickej a duchovnej. Cez toto nás Zlý môže utláčať, aby nás priviedol k hriechu. Riešením je tzv. autoexorcizmus a prosba o naplnenie DS.

Záver:

Čo ja predávam ďalším generáciám? Bolo by príjemné, keby som mohol pridať len požehnanie. Môžem prosiť Ježiša, aby nielen smerom späť prečistil všetko, čo je tam zlé, ale aby dal požehnanie aj tým, ktorí budú žiť po mne.

SZ - POSILNENIE DS

Pozorujeme vo svojom živote, i životoch iných, že aj keď **máme snahu konať Božiu vôľu, tak sa nám to nedarí.** Nemáme na to dost síl. Je to pravda, lebo **Ježiš nás niekedy žiada, aby sme vykonali veci, ktoré sú nad naše fyzické sily či sily ducha.** Napríklad pozýva nás k tomu, aby sme milovali svojich nepriateľov, alebo žehnali tým, ktorí nás preklínajú, a pod.. A na toto v žiadnom prípade nemôžeme v sebe nájsť dostatok emocionálnych síl.

Taktiež od nás Ježiš niekedy chce, **aby sme sa postavili do úloh, ktoré sú duchovne náročnejšie ako sme schopní zvládnuť.** A preto sa často bojíme prijať úlohu či povolanie, ktoré nám Ježiš zveruje.¹⁶

Inokedy zase **tvárou v tvár stojíme otázkam a problémom, kde potrebujeme rozlišovať, lenže nevieme ako a podľa čoho.** Mnohokrát sú to len ľudské kritériá. Niekedy sa riadime svojím intelektom - hodnotíme výhody a nevýhody a potom sa rozhodujeme. Používame logiku svojho intelektu. Inokedy sa riadime podľa svojich pocitov - cítime, že tá vec nás láka alebo odpudzuje. Mnohokrát použijeme to, čo iní povedali o tej veci. Máme a môžeme používať ľudské kritériá, lebo sme ľuďmi. Ale ak som človekom viery, tak sa nemôžem rozhodovať len podľa ľudských meradiel. Lebo hrozí nebezpečenstvo, že výsledok bude len ľudský.

Tiež sa častokrát **cítime slabí a zúfalí kvôli svojmu hriechu.** Pri sviatosti zmierenia ľudia neraz hovoria: „viem, že by som mal ísť za svojou svokrou a poprosiť

¹⁶ Zamyslime sa napríklad nad obrovským strachom, ktorý prežíval Mojžiš, predtým než ho pozval Boh k tomu, aby vyviedol Izrael z Egypta. Ex 4,10n - opisuje Mojžišov strach a výhovorky ... Mojžiš poukazuje na svoju neschopnosť ... Niektorí biblisti tvrdia, že Mojžiš koktal. Boh na to hovorí: kto spôsobuje, že človek je hluchý alebo slepý, alebo kto dáva človeku ústa a spôsobuje, že človek počuje? Nie som to snáď ja? Akoby hovoril Mojžišovi: Ja povediem týchto ľudí, ty budeš len mojím nástrojom. Takže choď, ja budem tvojimi ústami a naučím ťa, čo máš povedať. Ty sa len potrebuješ vydať do mojich rúk, nechať sa viesť. Ale my cítime, ako sa Mojžiš aj naďalej bori so strachom. Mojžiš sa snaží vyhovárať: Prosím pošli kohokoľvek chceš, len nie mňa. A tu proti Mojžišovi vzplanie Boh hnevom: Azda nemáš brata Árona? Poznám ho, ten vie rozprávať. Už ti ide naproti. Až ťa uvidí, tak jeho srdce bude plné radosti. Budeš k nemu hovoriť a vkladáť mu slová do úst. Ja budem tvojimi ústami i jeho ústami a budem vás poučovať, čo máte robiť.

Keď sa odohral tento dialóg Mojžiš mal asi 80 rokov. Teda od Boha sa neodchádza do dôchodku. Mojžiš má 80 a Boh má pre neho úlohu, na ktorú nestačí ani jeho telo, ani jeho psychika. A veľmi pekné je, že keď sa Mojžiš vyhovára, tak mu Boh hovorí: Dobré, ale máš ešte brata Árona. Áron mal o tri roky viac ako Mojžiš.

ju o odpustenie, ale nemám na to silu ...; nemám silu na to, aby som žila so svojím manželom ...; nemám silu vzdorovať pornografii ...“ Ak tým ľuďom poviem: snažte sa, urobte pre to všetko, musíte mať pevnú vôľu - nepomôže im to. Toto nie je otázka pevnej vôle. Títo ľudia **potrebujú silu**. Silu, ktorá prichádza z vonku, lebo v sebe ju nemajú a nenachádzajú.

Aby som mohol chodiť, stačia mi k tomu dve nohy? Aj mŕtvola má dve nohy, ale už nechodí. Alebo k tomu, aby som mohol vidieť, stačia mi dve oči? Aj mŕtvola má dve oči, ale nevidí. Aby sme mohli chodiť, tak naše nohy potrebujú energiu. Aby sme mohli vidieť, tak naše oči potrebujú energiu. A tak je tomu aj v našom DŽ. Nestačí len vedieť, čo mám robiť; nestačí mať len dobrú vôľu; nestačí si to len detailne naplánovať - ako bojovať so svojím hriechom, ako počúvať Boha, a pod. Potrebujeme k tomu energiu. Bez tejto energie sú všetky naše plány a úmysly bezcenné.

Odkiaľ môžeme **čerpať túto energiu**? Ona prichádza celkom zvláštnym spôsobom **od DS a tiež z Eucharistie**. Toto sú hlavné zdroje energie, aby sme konali veci, na ktoré nemáme.

Otcovia západu a spolu s nimi aj my nazývajú DS utešiteľom, paraklétom. Avšak východní otcovia nazývajú DS energiou, silou. My sa však bojíme tohto slova, lebo dnes slovo energia prichádza k nám z vedeckých disciplín a z New Age. Ale New Age nám toto slovo ukradlo a prisvojili si ho.

Boh od nás žiada vždy viac ako môžeme zvládnuť. A my sa ho preto pýtame - podobne ako Mária v Nazarete: Ako to dokážem? Čo odpovedá anjel Márii? „*DS zostúpi na teba*“ (porov. Lk 1,34-35) A toto je odpoveď, ktorú dáva Ježiš aj nám: „Ja viem, že túto úlohu nezvládneš, ale ja ti dávam silu, moc DS.“

Takto nás Pán vedie k vykonávaniu svojej vôle skrze dar DS, ktorý všetci máme, ale ho takmer nepoužívame. Všetci vieme, že pri prijatí krstu získavame dary DS, je ich sedem. A medzi nich patrí aj **dar sily**. A tento dar ide ďalej ako dar múdrosti, lebo múdrosť nám ukazuje ako máme konať, ale už nám nedáva silu ku konaniu, potrebujeme ešte dar sily.

Nesmieme zabúdať na to, že zlý duch prichádza násilne. **DS klope na dvere**. Teda vstupuje len vtedy, ak mu dáme k tomu príležitosť. V krste získavame pečať DS. Skrze túto sviatosť DS v nás prebýva, žije v nás a my sa stávame chrámom DS. Ale to

ešte nie je zárukou toho, že DS bude v nás aj konať alebo, že ho nechávame konať svoje dielo v nás.

Až v krste Duchom mu dávame šancu, aby konal. Preto Ježiš hovorí o krste v Duchu (porov. Jn 3). A preto aj Ján Krstiteľ hovorí, že prichádza po ňom niekto iný, kto bude krstiť už nie vodou, ale Duchom. Teda **až keď ho prosíme** - vzývame, tak sa otvárame na jeho pôsobenie v nás.

Koľko vecí v živote robíme vlastnou mocou? Je veľa záležitostí, kde neprosíme DS, aby v nás konal. Nerozlišujeme - nepýtame sa DS na jeho názor: „Toto vyzerá celkom logicky, ale čo ty Pane odo mňa žiadaš?“

Príklad: Ježiš strávil celú noc v modlitbe pred voľbou učeníkov. Ak by sa Ježiš riadil len logickým uvažovaním, tak by si určite nebol niektorých vybral. Určite by si vybral šikovnejších, organizačne zdatnejších, učenejších, psychicky zrelších a pod.. Ale pretože rešpektoval Otcovu vôľu, tak si vybral nie tých, ktorých by chcel, ale tých, o ktorých už vopred rozhodol Otec (porov. Lk 6,12-16). Keď budeme spolupracovať s Ježišom, tak budeme robiť často nelogické veci.¹⁷

Pokiaľ sme pokrstení DS, - **batizein** - ponoriť hubu do vody, huba sa stane jedno s vodou - DS ma preniká, moje emócie, myšlienky, túžby, celú bytosť a potom konám všetko v moci DS - toto je moc DS vo mne.

Ježiš vyučuje farizejov, že ak majú deti, ktoré ich prosia o chleba, tak im nepodajú kameň. A keď deti žiadajú o rybu, tak im rodičia nedajú hada. O čo skôr dá DS tým, ktorí ho prosia (porov. Lk 11,11-13).

Východní otcovia nás učia, že keď o čokoľvek žiadame, tak je vždy modlitba vypočutá. Ale nie vždy je to tak, že dostávam od Boha presne tú vec, o ktorú som žiadal. Ako keď dieťa prosí mamu o žuvačku a ona mu dá jablko. Tá mama počúva svoje dieťa, odpovie na jeho prosbu, ale nedá svojmu dieťaťu presne to, o čo bola požiadaná dieťaťom. A to preto, že táto prosba nebola prosbou o tú najsprávnejšiu vec. A tak je to aj s Bohom. On vždy počúva, vždy odpovie, ale nie vždy mi dá predmet mojej prosby. A východní otcovia hovoria, že jestvuje jedna prosba, ktorú Boh vypočuje, odpovie a dá nám presne to, o čo ho žiadame. A to je vždy vtedy, keď

¹⁷ Ježiš hovorí mužom odval'te kameň od hrobu, pričom Lazár tam už ležal štyri dni - bola to múdra vec? Alebo hovorí Filipovi: ty im daj jesť - je to logické?

prosíme o DS. DS je nám daný a prichádza vždy, keď o neho prosíme. Lebo on neustále stojí u našich dverí a čaká, že mu otvorím a dovoľím konať jeho dielo vo mne.

Toto je štvrtá dimenzia sviatosti zmierenia. Teda dimenzia posilnenia pokračovať ďalej na ceste domov k Otcovi. A spovedník môže na záver sviatosti zmierenia pokrstiť kajúcnika v DS, teda modliť sa za neho, aby bol naň vyliaty DS, aby mohol vykonávať to, k čomu je povoláný a na čo nestačí, aby mohol odolávať pokušeniu a hriechu.

Opakovanie:

Nemáme v sebe silu čeliť pokušeniu a hriechu. Preto potrebujeme pomoc z vonku - od DS. Pri krste sme dostali DS a jeho dary. Prebýva v nás, ale nemusí v nás ešte konať. Učme sa mu dávať priestor tým, že ho budem neustále vzývať a pýtať sa na jeho názor.

Záver:

Ako často v ťažkých situáciách prosím o naplnenie DS?

Spracoval: Imrich Degro

© Spoločenstvo sv. Michala Archanjela

Použitá literatúra:

Ján Pavol II.: *Katechizmus Katolíckej cirkvi*. Trnava : SSV 1998.

Ján Pavol II.: *Reconciliatio et paenitentia*. In: <http://www.kbs.sk>.

Ján Pavol II.: *Dives in misericordia*. In: <http://www.kbs.sk>.

Elias Vella: *Sviatosť zmierenia*. DC pre kňazov. Audio nahrávka. Příbram 2006.